

BETÆNKNING**Afgivet af Anlægsudvalget****Vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til EM2026 at udarbejde projektering inklusive estimerede omkostninger af både etablering af koncessionerede helikopterflyvepladser i samtlige bygder i Grønland samt renovering af allerede eksisterende helikopterflyvepladser.

Fremsat af medlem af Inatsisartut Jens NapātōK', Naleraq

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Justus Hansen, formand

Medlem af Inatsisartut Gerth Mikaelsen, næstformand

Medlem af Inatsisartut Jørgen Rosbach

Medlem af Inatsisartut Nivi H. Efraimsen

Medlem af Inatsisartut Bentiaaraq Ottosen

Udvalget har efter 1. behandlingen 21.oktober under EM2025 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Beslutningsforslaget har til formål at sikre et tidssvarende og sammenhængende overblik over behovet for etablering og renovering af koncessionerede helikopterflyvepladser i Grønlands bygder. Forslagsstilleren peger på, at en række bygder enten helt mangler godkendte helikopterflyvepladser eller råder over anlæg i utilfredsstillende stand, hvilket særligt i vinterhalvåret begrænser adgangen til transport, sundhedsydelser og øvrige samfuntsfunktioner.

Som eksempler nævnes: Kangerluk, Nutaarmiut, Qeqertarsuatsiaat, Nuugaatsiaq, Kangaamiut, Naajaat, Qeqertat, Atammik, Kapisillit, Oqaatsut, Saarloq, Igaliku, Napasok, Qassiarsuk, og til sidst Illorsuit.

Formålet med forslaget er at pålægge Naalakkersuisut senest til EM2026 at udarbejde projektering, herunder estimerede omkostninger, for både etablering af nye helikopterflyvepladser og renovering af eksisterende anlæg, således at Inatsisartut kan træffe beslutninger på et oplyst og dokumenteret grundlag.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under førstebehandlingen var der bred enighed om vigtigheden af sikre og stabile transportforhold i hele landet, særligt i bygder og yderdistrikter, hvor lufttransport i store dele af året er eneste realistiske transportform. Flere ordførere fremhævede lighed i adgang til infrastruktur, sundhed og beredskab som centrale hensyn.

Samtidig blev der fra flere partier lagt vægt på nødvendigheden af, at Inatsisartuts beslutninger baseres på opdateret og solid viden om behov, prioriteringer og økonomiske konsekvenser. Naalakkersuisut henviste i den forbindelse til Mittarfeqarfiits rapport fra 2022 om helikopterflyvepladser og foreslog, at denne rapport opdateres for at sikre et tidssvarende beslutningsgrundlag.

På den baggrund fremsatte Naalakkersuisut følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at opdatere Mittarfeqarfiits rapport om helikopterflyvepladser fra 2022, for at få et tidssvarende overblik over omkostninger ved etablering og renovering af koncessionerede helikopterflyvepladser. Opdateringen af rapporten forelægges til Inatsisartut EM2027.

Flere partier tilkendegav støtte til Naalakkersuisuts ændringsforslag og til, at forslaget henvises til videre behandling i Anlægsudvalget.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartut Forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslagsstilleren i begrundelsen angiver, at udarbejdelsen af projektering vurderes at svare til to AC-årsværk i centraladministrationen. Endvidere henvises der til tidligere overslag, hvor etablering af helikopterflyvepladser i udvalgte bygder er anslået til 3–6 mio. kr. pr. anlæg, samt at et samlet renoveringsbehov tidligere er estimeret til ca. 11 mio. kr.

Udvalget bemærker, at Naalakkersuisuts ændringsforslag ikke indebærer umiddelbare anlægsinvesteringer, men derimod en opdatering af eksisterende kortlægnings- og analysegrundlag. De økonomiske konsekvenser af ændringsforslaget vurderes derfor primært at være af administrativ karakter, knyttet til analysearbejde, eventuel inddragelse af ekstern faglig bistand samt intern koordinering.

Udvalgets bemærkninger til forslaget

Udvalget deler den grundlæggende opfattelse af, at adgang til sikker og stabil lufttransport er afgørende for sammenhængskraft, tryghed og lige muligheder i hele landet. Udvalget finder

det særligt væsentligt, at bygder med begrænset eller ingen helikopterinfrastruktur prioriteres i det videre arbejde.

Udvalget lægger samtidig vægt på, at Inatsisartuts beslutninger om anlægsinvesteringer træffes på et opdateret og realistisk grundlag. Udvalget finder det derfor hensigtsmæssigt, at der tages udgangspunkt i en opdatering af Mittarfeqarfiits rapport fra 2022, således at behov, standarder og økonomiske konsekvenser kan vurderes samlet og prioriteres i en national sammenhæng.

Udvalget bemærker endvidere, at den videre behandling bør forholde sig til samspillet mellem bygdernes heliporte og den samlede luftfartsinfrastruktur, herunder eksisterende og kommende anlæg under Mittarfeqarfiit.

Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Justus Hansen
Formand

Gerth Mikaelson
Næstformand

Jørgen Rosbach

Nivi Heilmann Efraimsen

Bentiarag Ottosen